

[Jørgen Jørgensen.]

Andelshavere, maa kun faa et Udbytte af en vis Størrelse. Det har Andelsbanken indført, og jeg tror, det vilde være sundt, om Pengeinstitutterne i det store og hele vilde indse, at naar de økonomiske Vanskeligheder i Erhvervslivet er saa store, som de er i disse Aar, saa virker det i høj Grad stødende, naar man Gang paa Gang hører om Bankudbytter paa 10 pCt. eller mere. Den almindelige Befolkning forstaaer ikke Nødvendigheden af, at Bankerne udbetaler Udbytte af den Størrelse til deres Aktionærer, paa samme Tid som Bankerne kategorisk erklærer sig ude af Stand til i væsentlig Grad at lette Udlaansrenten.

Jeg vil derfor mene, at det er fuldt forsvarligt, og jeg vil tro, at det er i Overensstemmelse med Synspunkterne i store Dele af Befolkningen, naar man siger til Bankerne: Under de Vilkaar, der findes i dette Øjeblik, maa Aktieejerne finde sig i et mindre Udbytte, end de ellers vilde kunne faa; ved at fastsætte dette mindre Udbytte giver man Mulighed for en Renteløstelse for de dyre Laan, som vil komme dem i Erhvervslivet til gode, der har haardt Brug for, at Renten sættes ned. At dette er et Indgreb over for Pengeinstitutterne, er naturligvis rigtigt, paa samme Maade som hele Lovgivningen om Renten er et Indgreb i Pengeinstitutternes Virksomhed; men naar Pengeinstitutterne ikke i Tide selv har været i Stand til at skaffe en Rente, som Erhvervslivet under de givne Forhold kunde klare, og Lovgivningsmagten har maattet gribe ind, mener jeg, at Konsekvensen maa være, at man ogsaa griber ind paa det Omraade, der her er Tale om.

Den Forskrækkelse, der fra Venstres Side er kommet til Orde over for det, der her sker, idet man siger, at Regeringsforslaget er et Forsøg paa at socialisere Bankerne, tror jeg ikke vil finde Ørenlyd Landet over, navnlig naar Venstre selv har stillet et Forslag, der maa siges i mindst lige saa høj Grad som Regeringens og Flertalspartierne Forslag at berøre Bankernes frie Rettigheder.

Forslagets oprindelige Bestemmelse om en konjunkturbestemt Rente ønsker Flertalspartierne naturligvis at fastholde, ligesom vi ønsker at fastholde de Bestemmelser om Rentetilskuddet, som fandtes i Forslaget,

da det blev fremsat her i Rigsdagen. Forslaget bygger her paa det samme som Gældsudvalgets Forslag. Selv om Konverteringens Gennemførelse vilde have betydet Lettelse for mange Landmænd og særlig vilde have bevirket en Sænkning af Renteniveaue i det hele taget, som vilde være kommet mange andre til gode, er det dog givet, at den Renteløstelse, der her er Tale om, paa 1 pCt. til alle Landmænd, der skylder lige saa meget, som de ejer, i Penge vilde være langt større og af langt større Betydning for den enkelte Landmand end den Lettelse, der kunde blive for den enkelte ved Konverteringens Gennemførelse. Derfor mener jeg, at der stadig væk er Grundlag for at kræve denne Bestemmelse gennemført, og at den efterhaanden glider over i det, som nu fra mange Sider anerkendes som det rigtige: at Landbrugets Rentebetaling gøres afhængig af de skiftende Konjunkturer paa den Maade, som er skitseret i Forslagets Afsnit om Udligningsfonden.

Naar man nu har kritiseret denne Udligningsfond, som det ærede Medlem Hr. Kyed har gjort det, vil jeg dertil sige, at vi har jo slet ikke erklæret, at der ikke kunde forhandles om Forslaget, som det forelaa. Men hverken Venstre eller de Konservative har villet forhandle. Ingen af de to Partier har ønsket at stille Ændringsforslag til dette Afsnit, ingen af de to Partier har ønsket at optage en Drøftelse, der havde til Formaal at blive enig om en ændret Affattelse, som byggede paa det Princip, der her var skitseret. Det beklager jeg, fordi jeg tror, at der i store Kredse af Landbruget, ogsaa langt ud over Regeringspartierne Rækker, er en stærk Interesse for en Lovgivning, der vilde gøre det muligt, at Landbrugets Renteudgifter i højere Grad kom til at staa i Forhold til Landbrugets Konjunkturer.

Jeg mener ogsaa, det vil være uheldigt, hvis det viser sig, at Landstinget vil standse Ændringerne i Akkordlovgivningen, saa det Forslag til en Moratorieordning, der her foreligger, ikke kan gennemføres. Akkordlovgivningen har sikkert haft sin store Betydning Landet over, men den har mødt Modstand mange Steder, og der har ogsaa været berettigede Indvendinger at gøre. Jeg tror, at en Del af disse Indvendinger vilde forsvinde, hvis Forslaget, som det her foreligger, blev gennemført, og jeg vilde